ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ

ՀՐԱՄԱՆ

№ 922-Ա/Ք « 01 » 10 2012 թ.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2902 «ՇԻՆԱՐԱՐԱՄՈՆՏԱԺԱՅԻՆ ԵՎ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ՈՐՄՆԱԴԻՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՓՈՐՁԱՐԿՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՆԵՐԴՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջով, հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010թ. մարտի 4-ի N 8 արձանագրային որոշման 14-րդ՝ «Հայաստանի Հանրապետությունում նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասնագիտությունների և որակավորումների՝ կարողությունների ձևավորմանը միտված պետական կրթական չափորոշիչների մշակման և ներդրման հայեցակարգին ու գործողությունների ցանկին հավանություն տալու մասին» կետը, Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի 2012թ. օգոստոսի 10-ի «Նախնական և միջին մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների նախագծերի փորձաքննություն իրականացնող ոլորտային հանձնաժողովների անվանական կազմը հաստատելու մասին» N 777-Ա/Ք հրամանով հաստատված ոլորտային հանձնաժողովի փորձագիտական եզրակացությունը՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ.

1. Հաստատել նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում»

մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը մեկ պարբերաշրջանի ընթացքում փորձարկման նպատակով ուսումնական հաստատություններում ներդնել 2013թ. սեպտեմբերի 1-ից:

3. Նախարարության աշխատակազմի նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության վարչությանը. մինչև 2012 թվականի դեկտեմբերի 30-ը հաստատման ներկայացնել այն ուսումնական հաստատությունների ցանկը, որոնցում փորձարկման նպատակով ներդրվելու է նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը:

4. Կրթության ազգային ինստիտուտի տնօրենին /Ն. Ղուկասյան/. ապահովել չափորոշչի փորձարկման ընթացքի վերաբերյալ ուսումնական հաստատություններից վերլուծական հաշվետվությունների ստացումը:

5. Հրամանի կատարման հսկողությունը հանձնարարել նախարարի տեղակալ Մ. Մկրտչյանին:

Ա. ԱՇՈՏՅԱՆ

Հավելված

ՀՀ կրթության և գիտության

նախարարի «___» _______ 2012թ.

N___ հրամանի

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2902 «ՇԻՆԱՐԱՐԱՄՈՆՏԱԺԱՅԻՆ ԵՎ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ՈՐՄՆԱԴԻՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն չափորոշիչը սահմանում է նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության՝ Հայաստանի Հանրապետության կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի 3-րդ մակարդակի «Որմնադիր» որակավորմանը ներկայացվող պահանջները, հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, ուսանողների ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և առավելագույն ծավալները:

2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել ուսուցման հետևյալ ձևով՝

1) առկա

3. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման համար սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.

1) կրթության առկա ձևով՝

ա. միջնակարգ կրթության հիմքով՝ 1 տարի,

բ. հիմնական կրթության հիմքով առանց միջնակարգ կրթություն երրորդ աստիճանի կրթական ծրագրի՝ 1տարի,

գ. հիմնական կրթության հիմքով՝ միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում՝ 3 տարի,

դ. առանց հիմնական կրթության հիմքի՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց համար՝

4. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ կրթության հիմքով և հիմնական կրթության հիմքով՝ առանց միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի կրթական ծրագիրն ուսումնառող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 1368 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 2268 ժամ: Հիմնական կրթական ծրագիրը հիմնական կրթության հիմքով՝ միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 104 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2902 «ՇԻՆԱՐԱՐԱՄՈՆՏԱԺԱՅԻՆ ԵՎ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ՈՐՄՆԱԴԻՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆ ԱՎԱՐՏԱԾ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

5. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման մասնագետի մասնագիտական գործունեության բնութագիրը տրվում է ըստ զբաղմունքների տեսակների և մասնագիտական պարտականությունների:

6. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորմամբ մասնագետն իրականացնում է հետևյալ զբաղմունքը.

1) Որմնադիր

7. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորմամբ մասնագետի մասնագիտական գործունեության պարտականություններն են.

1) նախապատրաստել նյութեր, գործիքներ, սարքեր, սարքավորումներ, մեխանիզմներ

2) պատրաստել շաղախներ,

3) իրականացնել շարվածք,

4) վերականգնել և վերանորոգել պատերի վնասված հատվածները,

5) բացել պատերի բացվածքներ,

6) կատարել օգտագործվող սարքավորումների և գործիքների ընթացիկ սպասարկում,վերացնել ոչ անսարքությունները:

ԳԼՈՒԽ 3

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2902 «ՇԻՆԱՐԱՐԱՄՈՆՏԱԺԱՅԻՆ ԵՎ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ՈՐՄՆԱԴԻՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

8. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի նկատմամբ ընդհանուր պահանջները սահմանվում է շրջանավարտին ներկայացվող ընդհանուր պահանջների համաձայն:

9. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն ավարտած շրջանավարտը պետք է.

1) ժամանակակից անհատի և քաղաքացու ձևավորման պահանջներին համապատասխան ունենա ազգային և համաշխարհային մշակույթի ու պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ,

2) ունենա մասնագիտական ոլորտի վերաբերյալ ընդհանուր գիտելիքներ, կարողանա դրանք կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում,

3) մասնագիտական գործիքները, սարքավորումները, հարմարանքները և նյութերը արդյունավետ և նպատակային օգտագործելու նպատակով կիրառի մասնագիտական տեսական ու գործնական գիտելիքները,

4) ունենա մասնագիտական գործողությունները գործող նորմաների սահմաններում իրականացնելու հմտություններ,

5) ճիշտ ընկալի և կիրառի մասնագիտական տերմինաբանությունը,

6) ունենա մասնագիտական գործունեության ժամանակ համապատասխան գործողությունների սոցիալական հետևանքները հաշվի առնելու հմտություն,

7) ունենա մասնագիտական ինքնազարգացման և կատարելագործման նպատակով անհրաժեշտ տեղեկությունները ընտրելու և մասնագիտական աղբյուրներից ձեռք բերելու հմտություն,

8) ցուցաբերի աշխատանքային խնդիրների լուծման ընթացքում պատասխանատվություն ստանձնելու, հիմնավորված լուծումներ գտնելու կարողություն,

9) ունենա ինչպես ընդհանուր, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում աշխատելու հմտություն:

ԳԼՈՒԽ 4

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2902 «ՇԻՆԱՐԱՐԱՄՈՆՏԱԺԱՅԻՆ ԵՎ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ՈՐՄՆԱԴԻՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

10. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի նկատմամբ պահանջները սահմանվում է ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների, առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական կարողությունների բնագավառում շրջանավարտին ներկայացվող պահանջների համաձայն:

11. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է՝

1) ցուցաբերի ՀՀ Սահմանադրության, զբաղվածության տվյալ բնագավառը կարգավորող հիմնական նորմատիվ ակտերի, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթների իմացություն,

2) տիրապետի հայոց լեզվին,

3) հաղորդակցվի առնվազն մեկ օտար լեզվով,

4) ցուցաբերի առողջ կենսակերպ վարելու, հիգիենայի և ֆիզիկական կուլտուրայի կանոններին տիրապետելու կարողություն,

5) ցուցաբերի ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի որոշակի իմացություն,

6) ունենա անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկություններ,

7) տիրապետի էկոլոգիական հիմնական հասկացությունների բովանդակությանը, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրների դրույթներին,

8) ցուցաբերի մասնագիտական գործունեության բնագավառի տնտեսական երևույթների և հարաբերությունների առանձնահատկությունների վերաբերյալ իմացություններ,

9) պատկերացում ունենա արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետի արտակարգ իրավիճակներում գործելու հիմնական սկզբունքներին և մոտեցումներին, տեղյակ լինի փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառուցվածքին և ձևերին, օգտագործի անհատական պաշտպանության միջոցներ:

12. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլներով ներկայացված առանցքային հմտություններին:

13. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլներով ներկայացված ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողություններին:

ԳԼՈՒԽ 5

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2902 «ՇԻՆԱՐԱՐԱՄՈՆՏԱԺԱՅԻՆ ԵՎ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ՈՐՄՆԱԴԻՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

14. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական

կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) ՈՒսումնական պարապմունքներ վարող դասախոսը պետք է ունենա դասընթացի բնույթին համապատասխանող միջին կամ բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակավորում, կամ տվյալ մասնագիտական զբաղվածության բնագավառում աշխատանքային գործունեության փորձ՝ եթե տվյալ դասընթացի ուղղությամբ միջին կամ բարձրագույն կրթություն չի իրականացվում: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները վարող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:

2) ՈՒսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը պետք է ունենա տվյալ մասնագիտությամբ մասնագիտական աշխատանքի փորձ և մասնագիտական կրթություն:

3) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

15. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման ուսումնամեթոդական ապահովման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) հաստատությունը պետք է ունենա մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների ծրագրային բովանդակությանը համապատասխանող ուսումնական, մեթոդական և տեղեկատվական նյութեր (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա և այլն), գնահատման և ատեստավորման նպատակով օգտագործվող նյութեր, ուսումնական գործընթացի արդյունավետ իրականացմանը նպաստող այլ նյութեր, ուղեցույցներ:

16. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ պահանջները սահմանվում են ըստ ուսումնական կաբինետների, լաբորատորիաների, արհեստանոցների, սպորտային համալիրի: Դրանց հագեցվածությունը որոշվում է ուսումնական ծրագրերի պահանջներին համապատասխան:

1) ՈՒսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝

ա. նյութագիտության

բ. շինարարական գործիքների և սարքավորումների,

գ. հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի,

դ. օտար լեզվի,

ե. հասարակագիտական առարկաների

զ. համակարգչային:

2) ՈՒսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝

ա. շինարարական նյութերի և իրերի

3) ՈՒսումնական արհեստանոցներ՝

ա. ուսումնական շինհրապարակ

4) Սպորտային համալիր՝

ա. մարզադահլիճ,

բ. մարզահրապարակ

Կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ:

17. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) առկա ուսուցման ձևի համար ուսումնական տարվա սկիզբը սեպտեմբերի 1-ն է,

2) ուսումնական յուրաքանչյուր տարվա տևողությունը սահմանվում է ուսումնական պլանով,

3) ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանզանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները,

4) ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և պարտադիր պարապմունքների շաբաթական ծավալը չպետք է գերազանցի 36 ժամը՝ առանց նախասիրական առարկաների, խորհրդատվությունների և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքների բեռնվածության,

5) ուսումնական խմբի համար խորհրդատվության տարեկան ծավալը կազմում է մինչև 100 ժամը,

6) նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:

18. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ներառում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաներ.

2) պրակտիկայի յուրաքանչյուր տեսակի տևողությունը սույն չափորոշչով սահմանված պրակտիկայի ընդհանուր տևողությանը համապատասխան սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով,

3) պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները.

4) ուսումնական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում և տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական արհեստանոցներում, ուսումնափորձնական տեղամասերում, հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև կազմակերպություններում, հաստատություններում.

5) արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

19. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման ուսանողների ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) ուսումնառության ընթացքում ուսանողները պարբերաբար ատեստավորվում են, որի նպատակը ըստ սույն չափորոշչով սահմանված կարողությունների տարրերի նրանց ձեռքբերումները հավաստող վկայություններ ստանալն է,

2) ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ժամկետների, անցկացման ձևի և ներառվող նյութի ծավալի մասին,

3) պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիպլոմային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով,

4) պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա ստուգել շրջանավարտի ձեռք բերած կարողությունների և հմտությունների

համապատասխանությունը սույն չափորոշչով 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման մասնագետի համար սահմանված պահանջներին:

ԳԼՈՒԽ 6

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2902 «ՇԻՆԱՐԱՐԱՄՈՆՏԱԺԱՅԻՆ ԵՎ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ՈՐՄՆԱԴԻՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՄՈԴՈՒԼԱՅԻՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ, ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ԴՐԱ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու համար հաստատությունը կազմում և հաստատում է առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական մոդուլների, ընտրովի դասընթացի ուսումնական ծրագրերը, կրթության կառավարման պետական լիազորված մարմնի երաշխավորած ձևին համապատասխան ուսումնական պլանը՝ հաշվի առնելով 3-րդ աղյուսակում բերված օրինակելի ուսումնական պլանը:

21. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող հաստատությունը սույն չափորոշչի հիման վրա մոդուլային ուսումնական ծրագրերը և ուսումնական պլանը կազմելու ժամանակ՝

1) կարող է փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը՝ պահպանելով մասնագետի (շրջանավարտի) կարողություններին և հմտություններին ներկայացվող պահանջները,

2) պետք է մոդուլների արդյունքներին և դրանց կատարման չափանիշներին համապատասխան ուսումնական ծրագրերը մշակելիս հաշվի առնի գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,

3) պետք է առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշի տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,

4) պետք է միջանկյալ ատեստավորման ընդհանուր շաբաթների սահմաններում որոշի ըստ կիսամյակների այս ատեստավորմանը հատկացվող ժամանակը,

5) պետք է որակավորման նկարագրին համապատասխան դրա ամբողջացման անհրաժեշտությունը և առանձնահատկությունը հաշվի առնելով կազմի և հաստատի ընտրովի դասընթացների ուսումնական ծրագրերը,

6) օգտվելով երաշխավորված ձևում տրված պարզաբանումներից պետք է կազմի ուսումնական պլանի կիրառման պարզաբանումները,

7) պետք է պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշի ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,

8) պետք է սույն չափորոշչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերին համապատասխան ընտրի ամփոփիչ ատեստավորման ձևը:

Աղյուսակ 1

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ

МОДՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»		
1.	**Մոդուլի դասիչը**	ԱՀ-Հ-3-12-001
2.	**Մոդուլի նպատակը**	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողի անձնական շփման ունակությունները, ակտիվացնել միջանձնային հաղորդակցության հնարավորությունները, ձևավորել աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության ընթացքում նպատակային հաղորդակցման, գործնական կապերի ու հարաբերությունների ստեղծման կարողությունը:
3.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
4.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
5.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար
7.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է բացատրում հաղորդակցման անհրաժեշտությունը անձի ինքնադրսևորման և գործարար հաջողությունների համար, 2) ներկայացնում է շփման և անձնական հաղորդակցման ձևերը, բաղադրիչները, 3) ներկայացնում է գործնական հաղորդակցման եղանակները, բաղադրիչները, 4) շփման հնարավորությունը ուղղորդում է նպատակային հաղորդակցմանը, 5) անձնական հատկանիշները օգտագործում է գործնական հաղորդակցության մեջ:
8.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Կիրառել ուղղակի հաղորդակցման ձևերը
9.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ներկայացնում ուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 2) բանավոր հաղորդակցման ժամանակ վարում է զրույց, արձագանքում է հարցադրումներին,

		3) հանդես է գալիս հաղորդումներով և զեկույցներով՝ ներկայացնում է հստակ և նպատակային խոսք, 4) ուղղակի հաղորդակցման ընթացքում հայտնում է տեսակետ, դրսևորում է հետաքրքրություններ, հաճոյախոսում է, 5) մասնակցում է դեբատների և բանավեճերի, պահպանում է համագործակցության շարունակականությունը:
10.	**Ուսումնառության արդյունք 3**	Կիրառել անուղղակի հաղորդակցման ձևերը
11.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ներկայացնում անուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 2) կազմում և ձևակերպում է գրավոր խոսք՝ պահպանելով նպատակայնությունն ու էթիկան, 3) օգտագործում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաները և այլ տեխնիկական միջոցները՝ նպատակային տեղեկատվությունը փոխանցելու համար, 4) կազմում է գրություններ՝ ըստ հասցեատիրոջ և նպատակի, 5) վարում է տեղեկատվության հավաքագրման և փոխանցման փաստաթղթեր, 6) բանավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է գրավորի, 7) գրավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է բանավոր հակիրճ նյութի:
12.	**Ուսումնառության արդյունք 4**	Ձևավորել և զարգացնել միջանձնային հաղորդակցում
13.	**Կատարման չափանիշներ**	1) նախաձեռնում է անձնական և աշխատանքային շփում՝ ըստ իրավիճակի և զրուցակցի կամ հասցեատիրոջ, 2) ստանում, մշակում և դասակարգում է անհրաժեշտ (նպատակային) տեղեկատվությունը, 3) առկա տեղեկատվությունն օգտագործում է միջանձնային հաղորդակցում ձևավորելու համար, 4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար, 5) ներգրավվում է երկխոսություններում, քննարկումներում, հայտնում է կարծիք, հիմնավորում է տեսակետներ, 6) պահպանում և եզրափակում է երկխոսությունը, 7) կարողանում է հաղորդակցվել՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և ունկնդրի հետաքրքրությունները:
14.	**Ուսումնառության արդյունք 5**	Խթանել համագործակցության ձևավորումը, ստեղծել նախապայմաններ շարունական գործընկերության համար
15.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է համագործակցությանը խթանող միջոցառումները (գովազդ, հայտարարություններ, ցուցահանդեսներ և

		այլն), 2) հավանական գործընկերոջ վերաբերյալ հավաքագրում է անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, 3) հավաքագրված տեղեկատվությունն օգտագործում է գործարար հաղորդակցում ձևավորելու համար, 4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար, 5) հաղորդակցման ընթացքում ձեռք է բերում վստահություն, 6) ապահովում է հետադարձ կապի միջոցառումներ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»		
16.	**Մոդուլի դասիչը**	ԱՀ-ԱԱՕ-3-12-001
17.	**Մոդուլի նպատակը**	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները պահպանելու, սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան կենցաղը և աշխատանքը կազմակերպելու, հավանական վտանգները և վթարները կանխարգելելու, արտադրական վթարների դեպքում՝ անվտանգության միջոցառումներ իրականացնելու և առաջին օգնություն ցուցաբերելու կարողություններ:
18.	**Մոդուլի տևողությունը**	54 ժամ
19.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
20.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
21.	**ՈՒսումնառության արդյունք 1**	Ներկայացնել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները
22.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է բացատրում անվտանգության կանոնների սահմանման, իրավական կարգավորման և պահպանման անհրաժեշտությունը, 2) ըստ հիմնական բնագավառների ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության կանոնների պահանջները, 3) ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների շահագործման անվտանգության կանոնները, 4) ճիշտ է ներկայացնում հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները,

		5) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները, 6) ներկայացնում է անվտանգության կանոնների խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունները:
23.	**ՈՒսումնառության արդյունք 2**	Կազմակերպել կենցաղը և աշխատանքը սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան
24.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է մարդու առողջության և աշխատանքի ընթացքում աշխատունակության վրա ազդող գործոնները (սանիտարահիգենիկ, հոգեբանաֆիզիոլոգիական, էսթետիկական, սոցիալական-հոգեբանական), 2) ներկայացնում է աշխատավայրի սանիտարիայի և հիգիենայի ընդհանուր նորմերը (միկրոկլիման, ճառայգայթումը, լուսավորվածությունը, տատանումները և այլն), 3) ներկայացնում է աշխատանքի համար անհրաժեշտ նյութերը և դրանց անվնաս օգտագործումը, 4) ներկայացնում է սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանման համար անհրաժեշտ միջոցառումները:
25.	**ՈՒսումնառության արդյունք 3**	Կանխել հավանական վտանգները և վթարները, իրականացնել անվտանգության միջոցառումներ
26.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների առաջացման պատճառները և հետևանքները, 2) ներկայացնում է արտադրական վթարների կանխման աշխատանքները, 3) ներկայացնում է առանձին խմբերի (հաշմանդամություն ունեցող անձինք, հղիներ, անչափահասներ և այլն) աշխատանքային առանձնահատուկ պայմանները և վտանգների կանխման սահմանված միջոցառումները, 4) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների ու դժբախտ պատահարների փաստաթղթային ձևակերպումների կարգը:
27.	**ՈՒսումնառության արդյունք 4**	Ցուցաբերել առաջին օգնություն
28.	**Կատարման չափանիշներ**	1) տիրապետում է տարբեր իրավիճակներում առաջին օգնության հիմնական կանոններին, 2) առաջին օգնության գործողությունների քայլերը ճիշտ է ներկայացնում, 3) կատարում է արհեստական շնչառության և սրտի աշխատանքի վերականգնման գործողություն, 4) կատարում է արյան հոսքի դադարեցման և բաց վնասվածքների վիրակապման գործողություն, 5) կատարում է այրվածքների նախնական մշակման և էլեկտրահարվածին առաջին օգնություն ցուցաբերելու գործողություններ,

		6) կատարում է վիրակապման և անշարժացման գործողություն՝ տարբեր կոտրվածքների դեպքում, 7) ներկայացնում է տարբեր թունավորման դեպքերում առաջին օգնության կազմակերպման գործողությունները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»		
29.	**Մոդուլի դասիչը**	ԱՀ-ԱԳՀ-3-12-001
30.	**Մոդուլի նպատակը**	Մոդուլը նպատակաուղղված է աշխատանքային հիմնական իրավահարաբերությունների մասին իրազեկվածության բարձրացմանը, աշխատանք փնտրելու և գտնելու կարողությունների զարգացմանը, աշխատանքային գործունեության ընդհանուր կարողությունների և հմտությունների ձևավորմանը, ընթացիկ հաջողության հասնելու նախապայմանների ստեղծմանը, ինչպես նաև ցանկացած բնագավառում անհրաժեշտ աշխատանքային կուլտուրա և էթիկա դրսևորելու, ղեկավարի և գործընկերների հետ արդյունավետ հարաբերվելու կարողությունների, առաջացած աշխատանքային խնդիրներն ընկալելու և համապատասխան լուծումներ տալու կարողությունների ձևավորմանը:
31.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
32.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
33.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
34.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Փնտրել և գտնել աշխատանք
35.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է աշխատանքային իրավահարաբերությունների ձևավորման նախապայմանները, 2) կարողանում է փնտրել առկա աշխատատեղերի բազան, ուսումնասիրել և ընտրել հավանական աշխատատեղը(երը)՝ օգտագործելով աշխատանքի որոնման ժամանակակից միջոցները և տեխնոլոգիաները, 3) ճիշտ է կազմում գրավոր ինքնակենսագրություն (CV) , 4) ներկայացնում է իր մասնագիտական ուժեղ կողմերը և հիմնավորում իր համապատասխանությունը, 5) ներկայացնում է աշխատանքի ընդունվելու, աշխատանքի փոփոխության և աշխատանքից ազատվելու հիմնական ընթացակարգերը:
36.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Հարմարվել աշխատանքային միջավայրին, ապահովել աշխատանքային դրական մթնոլորտ

37.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է մասնագիտական գործունեության ոլորտում արտադրական միջավայրին ներկայացվող հիմնական պահանջները, 2) հիմնավորում է տվյալ աշխատանքով զբաղվելու իր պատրաստակամությունը և տրամադրվածությունը, 3) ներկայացնում է գործընկերների նկատմամբ հարգալից վերաբերմունքի և արդյունավետ հաղորդակցվելու օրինակներ, 4) առաջադրված իրավիճակում ցուցաբերում է պատրաստակամություն և պատասխանատվության դրսևորումներ, 5) ցուցաբերում է գործընկերոջը և ղեկավարին ուշադիր լսելու և հասկանալու կարողություններ:
38.	**ՈՒսումնառության արդյունք 3**	Արդյունավետ աշխատել թիմում՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը
39.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է կազմակերպության նպատակները և դրա իրականացման գործում թիմային աշխատանիքի և միջանձնային հարաբերությունների կարևորությունը, 2) ներկայացնում է թիմային աշխատանքի հիմնական սկզնունքները և խնդիրների լուծման մեթոդները, 3) դրսևորում է հարգալից և պատշաճ վերաբերմունք գործընկերների նկատմամբ՝ ըստ նրանց վարքագծի դրսևորման, 4) առաջադրում է լուծումներ գործընկերների շրջանում առաջացած խնդրահարույց իրավիճակներում, 5) կարողանում է առանձին իրավիճակներում գերադասել թիմային շահը անձնական շահից:
40.	**ՈՒսումնառության արդյունք 4**	Ներկայացնել աշխատանքում հաջողության հասնելու նախապայմանները
41.	**Կատարման չափանիշներ**	1) բացատրում է աշխատանքային կարգապահության և պատասխանատվության կարևորությունը աշխատանքային հաջողությունների հասնելու գործում, 2) բացատրում է մասնագիտական կարողությունների պարբերական կատարելագործման կարևորությունը աշխատանքային հաջողությունների հասնելու գործում, 3) բացատրում է նախաձեռնողականության և նպատակասլացության կարևորությունը աշխատանքային հաջողությունների հասնելու գործում, 4) ներկայացնում է աշխատանքային գործունեության ընթացքում ստորադասության և վերադասության հարաբերությունների պատշաճության կարևորությունը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅՈՒՆ»		

42.	**Մոդուլի դասիչը**	ԱՀ-ՀՕ-3-12-001
43.	**Մոդուլի նպատակը**	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողի համակարգչային տեխնիկայից օգտվելու և դրա ծրագրային հնարավորությունները կիրառելու առաջնային կարողությունները, աշխատանքային գործունեության ընթացքում և անձնական կարիքների շրջանակներում կիրառել համակարգչային օպերացիոն համակարգերի , գրասենյակային փաթեթների (Microsoft Office) ծրագրերերը, կատարելագործել համացանցից օգտվելու կարողությունները և տեղեկատվական բազաների հետ նպատակային աշխատելու հմտությունները
44.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
45.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
46.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
47.	**ՈՒսումնառության արդյունք 1**	Համակարգչային տեխնիկայի տիրապետում և օպերացիոն համակարգի կիրառում
48.	**Կատարման չափանիշներ**	1) տիրապետում է համակարգչի հիմնական և լրացուցիչ բաղադրիչներին, 2) տիրապետում է միացնելու, օգտագործելու և անջատելու տեխնիկական պայմաններին, 3) տիրապետում է համակարգչային օժանդակ տեխնիկական սարքերին (printer, scaner, projector, fax, պատճենման սարք և այլն), 4) ներկայացնում է օպերացիոն համակարգի պատուհանային կառուցվածքը, 5) ներկայացնում է կիրառվող հիմնական ծրագրերը (microsoft offi ce), 6) կարողանում է բացել առաջադրված թղթապանակը և ֆայլը, 7) օգտվում է պատուհանային մենյուի հիմնական հրամաններից, 8) ստեղծում է նոր թղթապանակ ու ֆայլ , պահպանում, բացում, փակում և տեղադրում է առաջադրված վայրում, 9) կատարում է առաջադրված փաստաթղթի տպագրում (Print):
49.	**ՈՒսումնառության արդյունք 2**	Տեքստերի խմբագրում և ֆորմատավորում
50.	**Կատարման չափանիշներ**	1) կարողանում է ծրագրերը պատրաստել հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար,

		2) մուտքագրում է տեքստ, մեծատառ նշաններ, սիմվոլներ, թվանշաններ, 3) կարողանում է տեղաշարժել տեքստային ցուցիչը տեքստի մեջ կատարելով ուղղումներ, ջնջումներ, լրացումներ, 4) կատարում է մուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորում՝ փոխելով տողերի դասավորությունը, միջտողային տարածությունները, տեքստի գունային ֆոնը, պարբերության խորությունները լուսանցքներից, 5) կարողանում է տեքստին կից ներմուծել նկարներ, գրաֆիկներ, աղյուսակներ, անիմացիաներ և այլն:
51.	**ՈՒսումնառության արդյունք 3**	Աղյուսակների պատրաստում և խմբագրում
52.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է աղյուսակներ կազմելու համապատասխան ծրագրերը և նախապատրաստել դրանք, 2) կազմում է աղյուսակ առաջադրված չափերով և մուտքագրում տվյալներ, 3) կատարում է ուղղումներ ու լրացումներ աղյուսակում (տվյալներ, տողեր, սյուներ և այլն), 4) փնտրում և գտնում է տվյալներ աղյուսակում, 5) ստեղծում է պարզ ֆունկցիոնալ կախվածություն տվյալների մեջ:
53.	**ՈՒսումնառության արդյունք 4**	Գրաֆիկական խմբագրում և նկարազարդում
54.	**Կատարման չափանիշներ**	1) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ, 2) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով Autoshapes պատուհանի պատրաստի ձևերը, 3) գծագրում է կանոնավոր պատկերներ, 4) ֆորմատավորում է գրաֆիկական օբյեկտները՝ տեղափոխելով, պատճենելով, պտտելով և չափերը փոխելով, 5) խմբավորում է գրաֆիկական օբյեկտները, 6) գծագրում է տեքստային բլոկներ, 7) կատարում է գրաֆիկական օբյեկտների գունաերանգավորում:
55.	**ՈՒսումնառության արդյունք 5**	Ցուցադրության կազմակերպում համակարգչային ծրագրերով
56.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է ցուցադրական ծրագրերը և դրանց պատուհանի կառուցվածքը, 2) մուտքագրում է տեքստ, թվային արժեքներ և պարզ գործողություններ, 3) ներբեռնում է նկարներ, տեսանյութեր, անիմացիաներ, տվյալներ՝ աղյուսակի, գրաֆիկի տեսքով,

		4) կարողանում է առաջադրված թեմայով պատրաստել ավարտուն փաստաթուղթ ցուցադրության համար, 5) ցուցադրում է պատրաստված տեղեկատվական նյութը:
57.	**ՈՒսումնառության արդյունք 6**	Համացանցում աշխատելու իմացություն
58.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ներկայացնում է «համացանց» հասկացությունը, 2) օգտագործում է համացանցային հիմնական ծրագրերը, 3) ներկայացնում է History, Favorites, Stop, Refresh հրամանների, Back և Forward կոճակների նշանակությունը, 4) փնտրում է առաջադրված տվյալները համացանցի տեղեկատվական բազաներում (որոնողական և բաց ցանցերից), 5) կարողանում է համացանցից ներբեռնել, պահպանել և օգտագործել տեղեկությունները, 6) գրանցվում է էլեկտրոնային փոստում , համացանցային ծրագրերում և այլ կայքերում, 7) օգտագործում է էլեկտրոնային փոստի հնարավորությունները, ուղարկում և ստանում է տեղեկատվություն (հաղորդագրություն, նամակ և կցորդ):

Աղյուսակ 2

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐ ՈՐՄՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ»		
1.	**Մոդուլի դասիչը**	ՈՐՄՆ 3-12-001
2.	**Մոդուլի նպատակը**	Սովորողի մոտ ձևավորել գիտելիքներ որմնային աշխատանքներում օգտագործվող շինարարական նյութերի վերաբերյալ, և դրանց կիրառման կարողություններ:
3.	**Մոդուլի տևողությունը**	72 ժամ
4.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
5.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատես¬ված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	**ՈՒսումնառության արդյունք 1**	Ներկայացնել որմնային աշխատանքներում օգտագործվող շինարարական նյութերը և հատկությունները
7.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ներկայացնում նյութի ֆիզիկական հատկությունը, 2) ճիշտ է ներկայացնում շահագործման միջավայրի ազդեցությունը, նյութի դիմադրելու ունակությունը, 3) ճիշտ է ներկայացնում նյութի քիմիական հատկությունները, 4) ճիշտ է ներկայացնում նյութի մեխանիկական հատկությունը:
8.	**ՈՒսումնառության արդյունք 2**	Ներկայացնել բնական քարերի տեսակները, հատկությունները, կիրառման բնագավառները
9.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ներկայացնում բնական քարանյութերի թվին պատկանող շինարարության մեջ օգտագործվող ամենաբազմազան լեռնային ապարները, 2) ճիշտ է ներկայացնում բնական քարերի հատկությունները, 3) ճիշտ է ներկայացնում բնական քարերի կիրառման բնագավառները:
10.	**ՈՒսումնառության արդյունք 3**	Ներկայացնել արհեստական քարերի տեսակները, հատկությունները, կիրառման բնագավառները
11.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ըստ տեխնոլոգիական ստացման ընթացքի արհեստական քարերը ճիշտ է բաժանում, 2) ճիշտ է ներկայացնում թրծմամբ ստացվող արհեստական քարերի տեսակները,

		3) ճիշտ է ներկայացնում թրծմամբ ստացվող արհեստական քարերի հատկությունները, 4) ճիշտ է ներկայացնում թրծմամբ ստացվող արհեստական քարերի կիրառման բնագավառները, 5) ճիշտ է ներկայացնում կապակցող նյութի շնորհիվ ստացվող արհեստական քարերի տեսակները, 6) ճիշտ է ներկայացնում կապակցող նյութի շնորհիվ ստացվող արհեստական քարերի հատկությունները, 7) ճիշտ է ներկայացնում կապակցող նյութի շնորհիվ ստացվող արհեստական քարերի կիրառման բնագավառները:
12.	**Ուսումնառության արդյունք 4**	Ներկայացնել շաղախների պատրաստաման համար օգտագործվող շինարարական նյութերը և դրանց չափաբաժինները
13.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ներկայացնում շաղախներում որպես կապակցանյութ օգտագործվող նյութերը, 2) ճիշտ է ներկայացնում շաղախներում որպես լցանյութեր օգտագործվող նյութերը և դրանց տեսակները, 3) շաղախներ պատրաստելու համար ճիշտ է ընտրում նյութերը և դրանց չափաբաժինները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՈՐՄՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՄ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ»		
14.	**Մոդուլի դասիչը**	ՈՐՄՆ 3-12-002
15.	**Մոդուլի նպատակը**	Սովորողին մոտ ձևավորել որմնային աշխատանքներում կիրառվող գործիքների և սարքավորումների կառուցվածքի, նշանակության վերաբերյալ գիտելիքներ և դրանցից օգտվելու կարողություններ:
16.	**Մոդուլի տևողությունը**	54 ժամ
17.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԱՀ-ԱԱՕ-3-12-001 «Անվտանգություն և առաջին օգնություն» մոդուլը:
18.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
19.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Ներկայացնել որմնային աշխատանքներում կիրառվող ձեռքի ոչ մեքենայացված գործիքները
20.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ներկայացնում որմնային աշխատանքներում կիրառվող ձեռքի ոչ մեքենայացված գործիքների տեսակները, 2) ճիշտ է ներկայացնում որմնային աշխատանքներում կիրառվող ձեռքի ոչ մեքենայացված գործիքների կառուցվածքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում որմնային աշխատանքներում կիրառվող ձեռքի ոչ մեքենայացված գործիքների

		նշանակությունը և աշխատանքի սկզբունքները:
21.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Ներկայացնել ոռմնային աշխատանքներում կիրառվող ձեռքի մեքենայացված գործիքները և սարքավորումները
22.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ներկայացնում ոռմնային աշխատանքներում կիրառվող ձեռքի մեքենայացված գործիքների և սարքավորումների տեսակները, 2) ճիշտ է ներկայացնում ոռմնային աշխատանքներում կիրառվող ձեռքի մեքենայացված գործիքների և սարքավորումների կառուցվածքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում ոռմնային աշխատանքներում կիրառվող ձեռքի մեքենայացված գործիքների և սարքավորումների աշխատանքի սկզբունքները:
23.	**Ուսումնառության արդյունք 3**	Նախապատրաստել և կիրառել գործիքները և սարքավորումները
24.	**Կատարման չափանիշներ**	1) կարողանում է նախապատրաստել ձեռքի ոչ մեքենայացված գործիքները աշխատանքի համար, 2) կարողանում է կիրառել ձեռքի ոչ մեքենայացված գործիքները ըստ նշանակության, 3) կարողանում է նախապատրաստել մեքենայացված գործիքները աշխատանքի համար, 4) կարողանում է մեքենայացված գործիքները ճիշտ կիրառել ըստ նշանակության, 5) կարողանում է կիրառել փայտամածներ և լաստակներ կառուցելու,հավաքելու, քանդելու համար օգտագործվող գործիքները և սարքավորումները, 6) գործիքները և սարքավորումները պատրաստում է պահման համար, 7) վերացնում է գործիքների և սարքավորումների ոչ բարդ անսարքությունները, 8) պահպանում է աշխատանքի անվտագության կանոնները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՉԱՓՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԵՎ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻՑ ՕԳՏՎԵԼՈՒ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»		
25.	**Մոդուլի դասիչը**	ՈՐՄՆ 3-12-003
26.	**Մոդուլի նպատակը**	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողին մոտ զարգացնել չափումներ կատարելու և նախագծեր օգտվել կարողություններ:
27.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
28.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլը յուրացնելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:

29.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
30.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Ներկայացնել չափագիտության հիմնական հասկացությունները և սկզբունքները
31.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ներկայացնում չափագիտության հիմնական հասկացությունները՝ կապված չափման գործիքների հետ, 2) ճիշտ է ներկայացնում չափագիտության հիմնական եզրույթներն ու սահմանումները, 3) ճիշտ է ներկայացնում չափագիտության սկզբունքները, մեթոդները, ձևերը և չափման սխալանքը, 4) ճիշտ է ներկայացնում չափումների հիմնական եղանակները՝ ուղղակի և անուղղակի, 5) ճիշտ է կատարում գործիքների ստուգում և համեմատում:
32.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Օգտվել նախագծերից, կատարել չափերի տեղայնացում և չափումներ
33.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է օգտվում նախագծից, 2) ճիշտ է կատարում նախագծային չափերի տեղայնացում, գծանշում՝ ըստ պահանջվող լուծումների, 3) ճիշտ է կատարում անհրաժեշտ չափումներ, 4) ճիշտ է ներկայացնում չափման արդյունքների մշակման եղանակները, 5) ճիշտ է կատարում մակերեսների և ծավալների հաշվարկները:
34.	**Ուսումնառության արդյունք 3**	Գտնել չափումների հետևանքով ի հայտ եկած սխալները
35.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է գտնում սխալները և այդ սխալների վերացման եղանակները, 2) ճիշտ է գտնում համակարգված սիստեմատիկ սխալները և այդ սխալների վերացման եղանակները, 3) ճիշտ է գտնում պատահական սխալը և այդ սխալի հնարավոր նվազեցման եղանակները, 4) ճիշտ է գտնում ճշգրիտ, մոտավոր թվերը և կատարում թվերի կլորացում, 5) ճիշտ է կատարում հավասարաճիշտ և անհավասարաճիշտ չափումները, անհրաժեշտ ու լրացուցիչ չափումները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՈՐՄՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՄ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՓԱՅՏԱՄԱԾՆԵՐԻ, ԼԱՍՏԱԿՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ, ՀԱՎԱՔՈՒՄ, ՔԱՆԴՈՒՄ»		
36.	**Մոդուլի դասիչը**	ՈՐՄՆ 3-12-004

37.	**Մոդուլի նպատակը**	Սովորողի մոտ ձևավորել գիտելիքներ, հմտություններ և կարողություններ ներկարարական աշխատանքներում օգտագործվող փայտամածների, լաստակների կառուցման, հավաքման ու քանդման վերաբերյալ:
38.	**Մոդուլի տևողությունը**	36 ժամ
39.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՈՐՄՆ 3-12-002 «Որմնային աշխատանքներում կիրառվող գործիքներ և սարքավորումներ» մոդուլը:
40.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
41.	**ՈՒսումնառության արդյունք 1**	Ներկայացնել փայտամածների, լաստակների նշանակությունը և տեսակները
42.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ներկայացնում փայտամածների և լաստակների նշանակությունը, 2) ճիշտ է ներկայացնում փայտամածների և լաստակների տեսակները:
43.	**ՈՒսումնառության արդյունք 2**	Պատրաստել և ապամոնտաժել գույքային փայտամածներ և լաստակներ
44.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է կատարում, ըստ մոնտաժման հաջորդականության, փայտամածների տարրերի նախապատրաստումը, 2) ճիշտ է կատարում տեղի նախապատրաստում՝ փայտամածների տեղադրման համար, 3) ճիշտ է պատրաստում գույքային փայտամածներ՝ ըստ տեխնոլոգիական հերթականության, 4) ստուգում և գնահատում է պատրաստված գույքային փայտամածի կայունությունը, 5) ճիշտ է ապամոնտաժում գույքային փայտամածները և վերանորոգում վնասված հատվածները, 6) պահպանում է անվտանգության կանոնները:
45.	**ՈՒսումնառության արդյունք 3**	Պատրաստել շրջանակային փայտամածներ
46.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է կատարում փայտե շրջանակների պատրաստում, 2) շրջանակային փայտամածներ պատրաստելու համար ճիշտ է տեղադրում փայտե շրջանակները, 3) ճիշտ է կատարում մարդակների տեղադրում, 4) ճիշտ է կատարում վահանների դասավորում, 5) ճիշտ է կատարոմ շրջանակային փայտամածի ամրացում թեքանների և որմնակապերի միջոցով,

		6) ստուգում և գնահատում է պատրաստված փայտամածի կայունությունը, 7) ճիշտ է ապամոնտաժում շրջանակային փայտամածները և վերանորոգում վնասված հատվածները, 8) պահպանում է անվտանգության կանոնները:
47.	**Ուսումնառության արդյունք 4**	Պատրաստել հավաքովի լաստակներ
48.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ընտրում հավաքովի լաստակների համար համապատասխան դետալները, 2) ճիշտ է հավաքում հավաքովի լաստակները՝ ըստ պահանջվող տեխնոլոգիական հերթականության, 3) ստուգում և գնահատում է հավաքված լաստակների կայունությունը, 4) ճիշտ է ապամոնտաժում հավաքովի լաստակները և վերանորոգում վնասված հատվածները, 5) պահպանում է անվտանգության կանոնները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՇԱՐՎԱԾՔԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ ԿԱՆՈՆԱՎՈՐ ՁԵՎԻ ԲՆԱԿԱՆ ԵՎ ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ՔԱՐԵՐՈՎ»		
49.	**Մոդուլի դասիչը**	ՈՐՄՆ 3-12-005
50.	**Մոդուլի նպատակը**	Սովորողի մոտ ձևավորել գիտելիքներ, հմտություններ և կարողություններ կանոնավոր ձևի բնական և արհեստական քարերով որմնային աշխատանքներ իրականացնելու համար:
51.	**Մոդուլի տևողությունը**	72 ժամ
52.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՈՐՄՆ 3-12-001 «Շինարարական նյութեր որմնային աշխատանքների իրականացման համար», ՈՐՄՆ 3-12-003 «Չափումներ կատարելու և նախագծերից օգտվելու կարողություններ», ՈՐՄՆ 3-12-004 «Որմնային աշխատանքներում օգտագործվող փայտամածների և լաստակների կառուցում,հավաքում,քանդում» մոդուլը:
53.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
54.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Նախապատրաստել անհրաժեշտ նյութերը, գործիքները, սարքերը, սարքավորումները, աշխատատեղը
55.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ըստ շարվածքի ճիշտ է ընտրում նյութերը, գործիքները, սարքերը, սարքավորումները՝ ըստ նշանակության, 2) ստուգում է գործիքների սարքինությունը,

		3) վերացնում է ոչ բարդ անսարքությունները. 4) ճիշտ է նախապատրաստում աշխատատեղը աշխատանքների կատարման համար, 5) ճիշտ է պատրաստում շաղախ, 6) ճիշտ է կատարում քարերի նախապատրաստում, 7) ճիշտ է օգտագործում նախապատրաստական աշխատանքների համար նախատեսված գործիքները, սարքերը, սարքավորումները՝ պահպանելով անվտանգության կանոնները:
56.	**ՈՒսումնառության արդյունք 2**	Կատարել շարվածք կանոնավոր ձևի բնական քարերից
57.	**Կատարման չափանիշներ**	1) կատարում է շարվածք՝ պահպանելով կարանների հորիզոնականությունը և քարակապումը, 2) ճիշտ է կատարում մետաղական էլեմենտների տեղադրում, 3) ճիշտ է կատարում քիվերի,գոտիկների և այլ տարրերի պատրաստում, 4) ճիշտ է կատարում ճակատի կարանների հարդարում, 5) շարվածքի ընթացքում ճիշտ է կատարում նիստերի և անկյունների ուղղաձգության և շարքերի հորիզոնականության ստուգում և ուղղում, 6) շարվածքն ավարտելուց հետո ճիշտ է կատարում հորիզոնականության նիշի գործիքային ստուգում և ուղղում:
58.	**ՈՒսումնառության արդյունք 3**	Կատարել շարվածք արհեստական քարերով
59.	**Կատարման չափանիշներ**	1) կատարում է շարվածք՝ պահպանելով կարանների հորիզոնականությունը և քարակապումը, 2) ճիշտ է կատարում սնամեջությունների լցնում ջերմամեկուսիչով, 3) ճիշտ է կատարում մետաղական էլեմենտների տեղադրում, 4) ճիշտ է կատարում ուղաձիգ կարանների և սնամջությունների լցնում <<լցաշաղախով>>, 5) ճիշտ է կատարում ճակատի կարանների հարդարում, 6) շարվածքի ընթացքում ճիշտ է կատարում նիստերի և անկյունների ուղղաձգության և շարքերի հորիզոնականության ստուգում և ուղղում, 7) շարվածքն ավարտելուց հետո ճիշտ է կատարում հորիզոնականության նիշի գործիքային ստուգում և ուղղում:

60.	**Ուսումնառության արդյունք 4**	Կատարել «Միդիս» համակարգի շարվածքի իրականացում
61.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է կատարում «Միդիս» համակարգի շարվածքի համար քարերի մշակում, 2) կատարում է շարվածք՝ պահպանելով կարանների հորիզոնականությունը և քարակապումը, 3) ճիշտ է կատարում ներքին շերտի խամքարվածքը /խիբարումը/ և շաղախի լցնումը, 4) շարվածքի ընթացքում ճիշտ է կատարում նիստերի և անկյունների ուղղաձգության և շարքերի հորիզոնականության ստուգում և ուղղում, 5) շարվածքն ավարտելուց հետո ճիշտ է կատարում հորիզոնականության նիշի գործիքային ստուգում և ուղղում:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՇԱՐՎԱԾՔԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ ԽԱՄՔԱՐԻՑ ԵՎ ԽԱՄՔԱՐԲԵՏՈՆԻՑ»		
62.	**Մոդուլի դասիչը**	ՈՐՄՆ 3-12-006
63.	**Մոդուլի նպատակը**	Սովորողի մոտ ձևավորել գիտելիքներ, հմտություններ և կարողություններ խամքարից և խամքարբետոնից որմնային աշխատանքների կատարման համար:
64.	**Մոդուլի տևողությունը**	72 ժամ
65.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՈՐՄՆ 3-12-001 «Շինարարական նյութեր որմնային աշխատանքների իրականացման համար», ՈՐՄՆ 3-12-003 «Չափումներ կատարելու և նախագծերից օգտվելու կարողություններ», ՈՐՄՆ 3-12-004 «Որմնային աշխատանքներում օգտագործվող փայտամածների և լաստակների կառուցում,հավաքում,քանդում» մոդուլը:
66.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
67.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Նախապատրաստել անհրաժեշտ նյութերը, գործիքները, սարքերը, սարքավորումները, աշխատատեղը:
68.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է ընտրում գործիքները, սարքեր սարքավորումները՝ ըստ նշանակության, 2) ստուգում է գործիքների սարքինությունը, 3) վերացնում է ոչ բարդ անսարքությունները, 4) ճիշտ է նախապատրաստում աշխատատեղը աշխատանքների կատարման համար,

		5) ճիշտ է օգտագործում նախապատրաստական աշխատանքների համար նախատեսված գործիքները, սարքերը, սարքավորումները՝ պահպանելով անվտանգության կանոնները, 6) ճիշտ է պատրաստում կաղապարների տարրերը:
69.	**ՈՒսումնառության արդյունք 2**	Կատարել խամքարերի նախապատրաստում շարվածքի իրականացման համար
70.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է կատարում քարերի առանձնացում, 2) ճիշտ է կատարում մեծ քարերի ջարդում, 3) ճիշտ է կատարում քարերի կոպտահատում, անկողնակների պատրաստում, անկյունային քարերի պատրաստում, 4) արտաքին շարքերի և անկյուների համար ճիշտ է ընտրում պատրաստված քարերը:
71.	**ՈՒսումնառության արդյունք 3**	Կատարել շարվածք անմշակ /խամքար/ քարերով
72.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է կատարում անկյունաքարերի, եզրաշարքերի, պատերի փոխհատումների և կիպ մոտեցումների իրականացում, 2) կատարում է շարվածք՝ պահպանելով կարանների հորիզոնականությունը և քարակապումը, 3) ճիշտ է կատարում դատարկությունների լցնում խիբարներով, 4) ճիշտ է կատարում կարանների և դատարկությունների լցնում <<լցաշաղախով>>, 5) ճիշտ է կատարում ճակատի կարանների հարդարում, 6) շարվածքի ընթացքում ճիշտ է կատարում նիստերի և անկյունների ուղղաձգության և շարքերի հորիզոնականության ստուգում և ուղղում, 7) շարվածքն ավարտելուց հետո ճիշտ է կատարում հորիզոնականության նիշի գործիքային ստուգում և ուղղում:
73.	**ՈՒսումնառության արդյունք 4**	Պատրաստել խամքարբետոնային պատեր
74.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է պատրաստում խրամատները, 2) ճիշտ է կատարում կաղապարների պատրաստում, 3) ճիշտ է կատարում բետոնի տեղադրում, 4) ճիշտ է կատարում քարերի ընկղմում բետոնի մեջ՝ պահպանելով պահանջվող չափերը,

		5) ճիշտ է կատարում արտակաղապարում, 6) ճիշտ է կատարում խամքարբետոնային աշխատանքներ խրամատում:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՇԱՐՎԱԾՔԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ ՄՇԱԿՎԱԾ ԲՆԱԿԱՆ ՔԱՐԵՐՈՎ»		
75.	**Մոդուլի դասիչը**	ՈՐՄՆ 3-12-007
76.	**Մոդուլի նպատակը**	Սովորողի մոտ ձևավորել գիտելիքներ, հմտություններ և կարողություններ մշակված բնական քարերով որմնային աշխատանքներ իրականացնելու համար:
77.	**Մոդուլի տևողությունը**	54 ժամ
78.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՈՐՄՆ 3-12-001 «Շինարարական նյութեր որմնային աշխատանքների իրականացման համար», ՈՐՄՆ 3-12-003 «Չափումներ կատարելու և նախագծերից օգտվելու կարողություններ», ՈՐՄՆ 3-12-004 «Որմնային աշխատանքներում օգտագործվող փայտամածների և լաստակների կառուցում,հավաքում,քանդում» մոդուլը:
79.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
80.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Նախապատրաստել անհրաժեշտ նյութերը, գործիքները, սարքերը, սարքավորումները, աշխատատեղը
81.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ըստ շարվածքի ճիշտ է ընտրում նյութերը, գործիքները, սարքերը, սարքավորումները՝ ըստ նշանակության, 2) ստուգում է գործիքների սարքինությունը, 3) վերացնում է ոչ բարդ անսարքությունները, 4) ճիշտ է նախապատրաստում աշխատատեղը աշխատանքների կատարման համար, 5) ճիշտ է պատրաստում շաղախ, 6) ճիշտ է կատարում քարերի նախապատրաստում, 7) ճիշտ է օգտագործում նախապատրաստական աշխատանքների համար նախատեսված գործիքները, սարքերը, սարքավորումները՝ պահպանելով անվտանգության կանոնները:
82.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Գործարանային մշակում անցած բնական քարերի նախապատրաստում ճակատի շարվածք իրականացնելու համար

83.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է կատարում ներքին սղոցված եզրերի հեռացում, 2) ճիշտ է կատարում լրամշակում, 3) ճիշտ է կատարում անկյունային և գրկանային քարերի նախապատրաստում, 4) ճիշտ է կատարում քարերի մաքրում փոշուց, կեղտից, 5) հավաքում է մշակումից ստացված պիտանի խիբարները:
84.	**Ուսումնառության արդյունք 3**	Ճակատային շար գործարանային մշակում անցած քարից
85.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է կատարում երեսի քարերի շարվածք, 2) ճիշտ է իրականացնում շարվածքը՝ պահպանելով կարանների հորիզոնականությունը և քարակապումը, 3) ճիշտ է կատարում թիկունքի կողմից ուղղաձիգ կարաների ծեփում, 4) ճիշտ է կատարում ներքին շարքի իրականացում, 5) ճիշտ է օգտագործում եզրերից ստացված խիբարները, 6) ճիշտ է կատարում քիվերի,գոտիկների և այլ տարրերի պատրաստում, 7) ճիշտ է կատարում ուղղաձիգ կարանների լցաշաղախի լցնում, խիբարների ընկղմում, 8) շարվածքի ընթացքում ճիշտ է կատարում նիստերի և անկյունների ուղղաձգության և շարքերի հորիզոնականության ստուգում, 9) շարվածքն ավարտելուց հետո ճիշտ է կատարում հորիզոնականության նիշի գործիքային ստուգում և ուղղում:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ, ՎՆԱՍՎԱԾ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄ ԵՎ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ»		
86.	**Մոդուլի դասիչը**	ՈՐՄՆ 3-12-008
87.	**Մոդուլի նպատակը**	Սովորողի մոտ ձևավորել գիտելիքներ, հմտություններ և կարողություններ բացվածքների իրականացման, պատերի վնասված հատվածների վերականգնման և վերանորոգման աշխատանքներ իրականացնելու համար:
88.	**Մոդուլի տևողությունը**	54 ժամ
89.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՈՐՄՆ 3-12-001 «Շինարարական նյութեր որմնային աշխատանքների իրականացման համար», ՈՐՄՆ 3-12-003 «Չափումներ կատարելու և նախագծերից օգտվելու

		կարողություններ», ՈՐՄՆ 3-12-004 «Որմնային աշխատանքներում օգտագործվող փայտամածների և լաստակների կառուցում,հավաքում,քանդում» մոդուլը:
90.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
91.	**Ուսումնառության արդյունք 1**	Շարվածքի ժամանակ իրականացնել բացվածքներ
92.	**Կատարման չափանիշներ**	1) իրականացնում է ուղղանկյուն բացվածք՝ ըստ նախագծային ձևի և չափերի, 2) իրականացնում է կամարաձև բացվածք՝ ըստ նախագծային ձևի և չափերի, 3) ապահովում է շարվածքի ուղղաձգությունը և հորիզոնականությունը:
93.	**Ուսումնառության արդյունք 2**	Պատերում բացել բացվածքներ և խորշեր
94.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է կատարում նշումներ բացվածքի համար, 2) ճիշտ է կատարում ժամանակավոր ամրակապումներ, 3) ճիշտ է կատարում բացվածք պատերում՝ ըստ պահանջվող ձևի, 4) ճիշտ է բացում խորշեր պատերում:
95.	**Ուսումնառության արդյունք 3**	Վերականգնել և վերանորոգել քարե կոնստրուկցիաների վնասված հատվածները
96.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է կատարում նշումներ, 2) ճիշտ է կատարում ժամանակավոր ամրակապումներ, 3) ճիշտ է կատարում վնասված հատվածների հեռացում, 4) ճիշտ է կատարում քարե կոնստրուկցիաների վերականգնում, 5) ճիշտ է կատարում քարե կոնստրուկցիաների վերանորոգնում:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԻՋՆՈՐՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ ԿԱՆՈՆԱՎՈՐ ՁԵՎԻ ԲՆԱԿԱՆ ԵՎ ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ՔԱՐՈՎ»		
97.	**Մոդուլի դասիչը**	ՈՐՄՆ 3-12-009
98.	**Մոդուլի նպատակը**	Սովորողի մոտ ձևավորել գիտելիքներ, հմտություններ և կարողություններ կանոնավոր ձևի բնական և արհեստական քարերով միջնորմներ պատրաստելու համար:

99.	**Մոդուլի տևողությունը**	54 ժամ
100.	**Մուտքային պահանջները**	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՈՐՄՆ 3-12-001 «Շինարարական նյութեր որմնային աշխատանքների իրականացման համար», ՈՐՄՆ 3-12-003 «Չափումներ կատարելու և նախագծերից օգտվելու կարողություններ», ՈՐՄՆ 3-12-004 «Որմնային աշխատանքներում օգտագործվող փայտամածների և լաստակների կառուցում,հավաքում,քանդում» մոդուլը:
101.	**Մոդուլի գնահատման կարգը**	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
102.	**ՈՒսումնառության արդյունք 1**	Նախապատրաստել անհրաժեշտ նյութերը, գործիքները, սարքերը, սարքավորումները, աշխատատեղը
103.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ըստ շարվածքի ճիշտ է ընտրում նյութերը, գործիքները, սարքերը, սարքավորումները՝ ըստ նշանակության, 2) ստուգում է գործիքների սարքինությունը, 3) վերացնում է ոչ բարդ անսարքությունները, 4) ճիշտ է նախապատրաստում աշխատատեղը աշխատանքների կատարման համար, 5) ճիշտ է պատրաստում շաղախ, 6) ճիշտ է կատարում քարերի նախապատրաստում, 7) ճիշտ է օգտագործում նախապատրաստական աշխատանքների համար նախատեսված գործիքները, սարքերը, սարքավորումները՝ պահպանելով անվտանգության կանոնները:
104.	**ՈՒսումնառության արդյունք 2**	Միջնորմների իրականացում կանոնավոր ձևի բնական քարով
105.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է կատարում շարվածքի իրականացում ըստ նախագծի՝ պահպանելով միջնորմնային շարի քարակապման կանոնները, 2) ճիշտ է կատարում վերջնաշարքի իրականցում և ամրակապում ըստ պահանջվող լուծումների, 3) ճիշտ է կատարում ճակատի կողմից կարանների հարդարում, 4) շարվածքի ընթացքում ճիշտ է կատարում նիստերի և անկյունների ուղղաձգության և շարքերի հորիզոնականության ստուգում,

		5) շարվածքն ավարտելուց հետո ճիշտ է կատարում հորիզոնականության նիշի գործիքային ստուգում և ուղղում:
106.	**ՈՒսումնառության արդյունք 3**	Միջնորմների իրականացում կանոնավոր ձևի արհեստական քարով:
107.	**Կատարման չափանիշներ**	1) ճիշտ է կատարում շարվածքի իրականացում ըստ նախագծի՝ պահպանելով միջնորմնային շարի քարակապման կանոնները, 2) շարվածքի շարքը ավարտելուց հետո ճիշտ է լցնում լցաշաղախը, 3) շարվածքի շարքը ավարտելուց հետո ճիշտ է լցնում ջերմաձայնամեկուսիչ խարամը, 4) ճիշտ է կատարում վերջնաշարքի իրականցում և ամրակապում՝ ըստ պահանջվող լուծումների, 5) ճիշտ է կատարում ճակատի կողմից կարանների հարդարում, 6) շարվածքի ընթացքում ճիշտ է կատարում նիստերի և անկյունների ուղղաձգության և շարքերի հորիզոնականության ստուգում, 7) շարվածքն ավարտելուց հետո ճիշտ է կատարում հորիզոնականության նիշի գործիքային ստուգում և ուղղում:

Աղյուսակ 3

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2902 «Շինարարամոնտաժային և վերանորոգման աշխատանքների իրականացում» մասնագիտության «Որմնադիր» որակավորման օրինակելի ուսումնական պլան

N	Առարկայախմբեր, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Ուսուց-ման երաշխա-վորվող տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ, ՍՈՑԻԱԼ - ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		94	72	1
2.	Էկոլոգիայի և լանդշաֆտագիտության հիմունքներ		54	36	1
3.	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		27	18	1
4.	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	1
5.	Պատմություն		54	36	1
6.	Օտար լեզու		90	60	1
7.	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմունքներ		27	18	1
8.	Ֆիզիկական կուլտուրա		81	56	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		**481**	**332**	
	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1.	Հաղորդակցություն		54	36	1
2.	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		81	54	1
3.	Աշխատանքային գործունեության ընդհանուր հմտություններ		54	36	1
4.	Համակարգչային օպերատորություն		54	36	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		**243**	**162**	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Շինարարական նյութեր որմնային աշխատանքների իրականացման համար		94	72	1
2.	Որմնային աշխատանքներում կիրառվող գործիքներ և սարքավորումներ		81	54	1
3.	Չափումներ կատարելու և նախագծերից օգտվելու կարողություններ		54	36	1
4.	Որմնային աշխատանքներում օգտագործվող փայտամածների, լաստակների կառուցում, հավաքում, քանդում		54	36	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		**283**	**198**	
	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Շարվածքի կատարումը կանոնավոր ձևի բնական և արհեստական քարերով		94	72	1
2.	Շարվածքի կատարումը խամքարից և խամքարբետոնից		94	72	1
3.	Շարվածքի կատարումը մշակված բնական քարերով		81	54	1
4.	Բացվածքների իրականացում, վնասված հատվածների		81	54	1

	վերականգնում և վերանորոգում				
5.	Միջնորմների իրականացում կանոնավոր ձևի բնական եվ արհեստական քարով		81	54	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		**431**	**306**	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		**40**	**36**	
	ՊԱՀՈՒՍՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		**15**	**10**	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**29**	**1493**	**1044**	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ		**100**	**100**	
	ՊՐԱԿՏԻԿԱ	**9**			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ	**2**			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ	**2**			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**42**			